

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ

Ροζάκης Δημήτριος

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X300E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3x13=39	1,7	
Πρόοδος		0,7	
Εξετάσεις		2,6	
ΣΥΝΟΛΟ		5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα «Εισαγωγή στην κοινωνιολογία» επιδιώκει μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- Γνώσεις:
 - ✓ έχουν εξοικειωθεί με τις κύριες έννοιες, θεωρίες, προσεγγίσεις και μεθόδους έρευνας που χρησιμοποιούνται στον επιστημονικό κλάδο της Κοινωνιολογίας,
 - ✓ είναι σε θέση, αξιοποιώντας τα ως άνω εργαλεία ανάλυσης, να διερευνούν και να εξηγούν, με συστηματικό και επιστημονικό τρόπο, κοινωνικά φαινόμενα και συμπεριφορές,
 - ✓ διαθέτουν επαρκές γνωσιολογικό και μεθοδολογικό υπόβαθρο, ώστε να κατανοούν και να χρησιμοποιούν τις νέες τάσεις και τις πρωτοπόρες ή καινοτόμες πρακτικές που αναπτύσσονται στην ανάλυση των κοινωνικών φαινομένων,
 - ✓ εφαρμόζουν αναλυτική και κριτική σκέψη κατά την έρευνα και τη μελέτη των κοινωνικών φαινομένων
- Δεξιότητες:
 - ✓ χρησιμοποιούν θεωρίες και μεθόδους της κοινωνιολογίας για να διερευνούν και να αναλύουν πληροφορίες και απόψεις για διάφορα κοινωνικά ζητήματα,
 - ✓ αξιοποιούν τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει και τις διαθέσιμες πηγές ενημέρωσης και τεκμηρίωσης για να κατανοούν και να διατυπώνουν προτάσεις πολιτικής για την αντιμετώπιση και επίλυση κοινωνικών προβλημάτων,
 - ✓ επιχειρηματολογούν και επικοινωνούν με τεκμηριωμένη, έγκυρη και κριτική ανάλυση, μέσω του προφορικού και του γραπτού λόγου, την επιστημονική θέση τους για διαχρονικά και επίκαιρα κοινωνικά ζητήματα.
- Ικανότητες:

μπορούν με σχετική αυτονομία και επιστημονική επάρκεια να αναπτύξουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει για την ανάλυση και τη λήψη αποφάσεων και πολιτικών επί κοινωνικών θεμάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Σε τι ακριβώς διαφέρει η κοινωνική μας ύπαρξη από αυτήν που θα είχαμε αν δεν είμασταν κοινωνικά όντα; Θα ήταν δυνατό να ζούμε «στην φύση», ως μεμονωμένα άτομα, χωρίς τις προσμείξεις της κοινωνίας και του πολιτισμού; Εάν ναι, τι είναι αυτό που μας ωθεί να συνυπάρξουμε με τους ομοίους μας και να βγούμε από την «φυσική κατάσταση»; Πώς «επιβάλλεται» η κοινωνία πάνω στο ακοινωνήτο, φυσικό άτομο;

Για μια σχολή σκέψης, αυτή του *συμπεριφορισμού*, η κοινωνικοποίηση προκύπτει από τον εθισμό των ατόμων σε ορισμένες συμπεριφορές, χάρη στις αμοιβές και τιμωρίες που προσφέρουν ή που στερούν *φυσικά* αγαθά. Για μια συγγενική σχολή σκέψης, αυτή της *κοινωνιοβιολογίας*, η κοινωνικοποίηση είναι συνάρτηση της μεγιστοποίησης της ικανοποίησης του γενετικού συμφέροντος των ατόμων.

Στην αντίθετη κατεύθυνση, η σχολή του *κοινωνιολογικού ολισμού*, η κοινωνικοποίηση έγκειται στη ρύθμιση της συμπεριφοράς χάρη στην μύηση των ατόμων σε αγαθά που είναι *εσωτερικά* στις κοινωνικές πρακτικές. Για μια τρίτη σχολή σκέψης, αυτή του *μεθοδολογικού ολισμού*, η κοινωνικοποίηση έγκειται στην αναμέτρηση των ατόμων με τις αθέλητες συνέπειες των επιλογών τους, όταν οι προσδοκίες τους για τη συμπεριφορά άλλων ατόμων διαθλώνται από απρόβλεπτους παράγοντες.

Το μάθημα θέτει τα παραπάνω ερωτήματα και ερευνά τις ενδεχόμενες απαντήσεις. Στην αντιπαραβολή αυτών των απαντήσεων, διαυγάζονται έννοιες όπως κοινωνικό φαινόμενο, κοινωνική πρακτική, κοινωνική συνοχή, διαίρεση της εργασίας, κοινωνικός ρόλος και ταυτότητα, θεσμός – με τελική έμφαση στην πολιτική τους διάσταση.

Το μάθημα διεξάγεται σε 13 ενότητες:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
1° Μάθημα Η έννοια του κοινωνικού φαινομένου Η έννοια της κοινωνικής αναπαράστασης Κοινωνιολογικός ολισμός και μεθοδολογικός ατομισμός	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i> Anthony Giddens και Philip W. Sutton, <i>Κοινωνιολογία</i> , κεφ. 1 Emile Durkheim, <i>Οι κανόνες της κοινωνιολογικής μεθόδου</i>
2° Μάθημα Η έννοια της κοινωνικής πρακτικής	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i>
3° Μάθημα Η έννοια του καταμερισμού της εργασίας και η κοινωνική αλληλεγγύη. Η έννοια της Asabiyya στον Ibn Khaldun Ο καταμερισμός της εργασίας στον δυτικό κόσμο κατά τον Elias	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i> Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i> Ernest Gellner, <i>Μουσουλμανική Κοινωνία</i>
4° Μάθημα Η έννοια της μηχανικής αλληλεγγύης και της οργανικής αλληλεγγύης στον Durkheim	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i> Anthony Giddens και Philip W. Sutton, <i>Κοινωνιολογία</i> , κεφ. 2
5° Μάθημα Η κριτική του καταμερισμού της εργασίας στον Karl Marx	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i>

Κοινωνιοβιολογία	Anthony Giddens και Philip W. Sutton, <i>Κοινωνιολογία</i> , κεφ. 1
6° Μάθημα Η έννοια της ανομίας στον Durkheim	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i> Anthony Giddens και Philip W. Sutton, <i>Κοινωνιολογία</i> , κεφ. 3
7° Μάθημα Πρόοδος	
8° Μάθημα Η έννοια του Ιερού στον Durkheim	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i> Anthony Giddens και Philip W. Sutton, <i>Κοινωνιολογία</i> , κεφ. 17
9° Μάθημα Κατανόηση και εξήγηση στον Weber Η έννοια του ιδεότυπου	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i> Anthony Giddens και Philip W. Sutton, <i>Κοινωνιολογία</i> , κεφ. 2
10° Μάθημα Η έννοια της κοινωνικής πράξης και οι τύποι των συνενώσεων στον Weber	Ritzer George, Stepnisky Jeffrey, <i>Κλασική κοινωνιολογική θεωρία</i>
11° Μάθημα Οι τύποι της νομιμοποίησης στον Weber Η πολιτική ως κλήση και ως επάγγελμα	Max Weber, <i>Οικονομία και κοινωνία</i> Max Weber, <i>Η πολιτική ως επάγγελμα</i>
12° Μάθημα Η κοινωνιολογία της θρησκείας στον Weber Η έννοια της νεωτερικότητας	Max Weber, <i>Η προτεσταντική ηθική και το πνεύμα του καπιταλισμού</i> Louis Dumont, <i>Δοκίμια για τον Ατομικισμό</i>
13ο Μάθημα Ο συμπεριφορισμός του Skinner	B.F. Skinner, <i>Beyond Freedom and Dignity</i>

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Οι σημειώσεις του μαθήματος είναι αναρτημένες σε αρχεία word και ppt στην πλατφόρμα eclass, μαζί με ανακοινώσεις και βιβλιογραφικό υλικό. Στις παραδόσεις γίνεται χρήση υπολογιστή και προτζέκτορα. Η βαθμολογία καταχωρείται στην πλατφόρμα e-secretary	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x3 ώρες= 39 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 4 ώρες x 1.5= 17.5
	Εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 x= 1.5= 58.5
	Σύνολο Μαθήματος	124,5 ώρες

<p>Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με πρόοδο και τελικές γραπτές εξετάσεις.</p> <p>στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά ή στα γαλλικά για τους φοιτητές Erasmus).</p> <p>Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.</p> <p>Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων πάνω σε κάποιο θέμα της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται συνεννόηση και τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Εγχειρίδια

- Ritzer George, Stepnisky Jeffrey , *Κλασική κοινωνιολογική θεωρία*, Αθήνα, εκδ. Gutenberg, 2020
- Anthony Giddens και Philip W. Sutton, *Κοινωνιολογία* (όγδοη έκδοση), Αθήνα, εκδ. Gutenberg, 2020

Γενική βιβλιογραφία

- J. Alexander, K. Thompson, L.D. Edles (2016), *Σύγχρονη Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κουλτούρα και κοινωνία σε μετάβαση*, επιστ. επιμέλεια Ν. Δεμερτζής, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.
- M. Hughes & C. J. Kroehler (2014), *Κοινωνιολογία: Βασικές έννοιες*, δεύτερη έκδοση, επιμ. Θ. Ιωσιφίδης, Αθήνα, εκδόσεις Κριτική.
- H. L. Tischler (2019), *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*, επιμ. Μ. Μαρκαντωνάτου, Αθήνα, εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Ν. Τάτσης, (1989), *Κοινωνιολογία, τόμος Α': Ιστορική Εισαγωγή και Στοχαστικές Θεμελιώσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Ν. Τάτσης, (1990), *Κοινωνιολογία, τόμος Β': Κοινωνική οργάνωση και πολιτισμικές διεργασίες*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- A. Giddens, (1989), *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Δ. Γ. Τσαούση (1999), *Η Κοινωνία του Ανθρώπου: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*,

Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.

- Δ. Ι. Δασκαλάκης (2009), *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- Εξ άλλου, χρήσιμο όπως και ενδιαφέρον είναι το μικρό εισαγωγικό βιβλίο του Peter Berger (1985), *Πρόσκληση στη Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Μπουκουμάνη.